

VERSLAG LANDELIJKE BESPREKING **VGN**

Centraal Examen GESCHIEDENIS en STAATSINRICHTING VMBO-GL en TL

2022-2023 Tijdvak 1

Vooraf: de status van dit verslag is niet dwingend, slechts adviserend.

Het correctievoorschrift is dwingend. Toch missen nogal wat correctoren de betekenis van de dikwijls in het correctievoorschrift aangegeven term **voorbeeld van antwoorden**. Het correctievoorschrift is dus niet uitputtend en andere antwoorden uitsluitend.

De betekenis van onze adviezen verliest echter aan gewicht, als veel docenten alleen onderling (op school) in gesprek gaan of op het VGN-examenforum van gedachten wisselen, maar niet de landelijke bespreking en het verslag hiervan meenemen. Vriendelijk verzoek dit dus wel te doen om zoveel mogelijk een lijn te trekken bij het correctiewerk.

NB.

Het correctievoorschrift is leidend; echter bij vragen waar is besloten om het correctievoorschrift te verruimen, is dat gebeurd op basis van artikel 3.3 en de vakspecifieke regels in het correctievoorschrift. Niet de methode, maar de syllabus is richtinggevend voor wat er in het examen bevraagd kan worden.

Algemene indruk examen: 23 mei 2023

- Aantal vragen waar leerling op het verkeerde been gezet worden, maar verder prima examen.
- Prima examen, wel slecht gemaakt. Mogelijk door Corona?
- Indonesië opvallend afwezig.
- Bronkeuze vaak ongelukkig.
- Niveau-technisch prima maar door taalgebruik lokt het semantische discussies uit.
- Veel stapjes in denkwerk zetten waardoor niveau soms op hoger niveau dan VMBO-T lijkt.
- Vragen waren beter opgesplitst.

#	Opmerkingen
1.	-
2.	Advies: "Het hebben van koloniën" onvoldoende, actief proces van uitbreiden moet uit het antwoord blijken.
3.	-
4.	-
5.	Advies: "Koning onschendbaar" beperkt antwoord, maar goedkeuren d.m.v. meerderheid vergadering. Koppeling hoeft niet gemaakt te worden.
6.	-
7.	-
8.	Advies: verwijzing naar vrouwenkiesrecht afkeuren, uit de bron blijkt duidelijk dat de vrouw symbool voor het kiesrecht staat en niet voor het vrouwenkiesrecht. "Betalen voor kiesrecht" afkeuren, begrip censuskiesrecht aan belasting koppelen mag verwacht worden van leerling.
9.	Brongebruik voor toekenning punt wordt ter discussie gesteld, tevens consistentie vraagstelling in voorgaande examens. Vraag is erg talig voor GT niveau, door "doe het zo" wordt brongebruik door veel leerlingen vergeten. Opmerking wordt meegenomen, maar: Advies: zonder brongebruik geen punt toekennen.
10.	Advies: Duitsland hoeft niet in het antwoord gebruikt te worden, maar voorbeeld moet duidelijk maken wat er in België gebeurd is om punt toe te kennen.
11.	Betrekken van "kind" in antwoord wordt ter discussie gesteld. Advies: CV volgen, waarin ruimte gezien wordt om een antwoord met verwijzing naar invloed puntzak, en tevens een antwoord met verwijzing naar effect op kinderen goed te keuren.
12.	-
13.	-
14.	Het woord theorie zorgt voor verwarring. Semantische discussie, maar begrip staat in syllabus. Opmerking wordt meegenomen. Advies: alleen punt toekennen bij "dolkstootlegende". Uitleg van begrip dolkstootlegende geeft geen antwoord op de vraag.
15.	Opmerking vanuit vergadering: Door jaartal 1922 worden leerlingen op het verkeerde been gezet. Advies: Hyperinflatie goed rekenen Bij tweede deel mag een omschrijving van herstelbetalingen ook goed gerekend worden.
16.	"Het kunnen betalen van herstelbetalingen" wordt ter discussie gesteld. Motief hoeft niet economisch te zijn want daar wordt niet naar gevraagd. CV vraagt niet direct naar oorzaak-gevolg relatie. Advies: Bij benoemen van herstelbetalingen punten toe te kennen.
17.	Advies: wanneer er verwezen wordt naar geld aannemen van de (vroegere) vijand, valt dit binnen CV "Nationale eer/trots". Wel met uitleg waarom. Verder CV volgen.
18.	Advies: In 1933 of na 1933 kan allebei goedgekeurd worden, mits er een goede uitleg gegeven wordt. Verder CV volgen.
19.	-
20.	-
21.	-
22.	-
23.	In hoeverre het volk bewust was van het steunen van een aankomende oorlog wordt ter discussie gesteld. Veel leerlingen geven ook antwoord vanuit de politieke steun aan Hitler zonder een naderende oorlog te noemen. Opmerking wordt meegenomen.

	Advies: CV aanhouden want biedt genoeg ruimte (voorbeelden).
24.	-
25.	Advies: Wanneer er een kenmerk genoemd/uitgelegd wordt over de totalitaire staat, én een koppeling met de bron gemaakt wordt dan kan de vraag goedgekeurd worden.
26.	-
27.	Advies: Getto kan goedgekeurd worden.
28.	-
29.	Opmerking: leerlingen moeten veel denkstappen zetten om tot het goede antwoord te komen. Lastige toepassingsvraag. Opmerking wordt meegenomen.
30.	Advies: alleen kamp Westerbork goedkeuren i.v.m. noemen van kamp in Drenthe en wekelijks transport. Daarnaast bij deel twee moet er een verwijzing gemaakt worden naar een kenmerk van een vernietigingskamp of het benoemen van een vernietigingskamp. "De dood" erg poëtisch maar te abstract. In de bron wordt duidelijk gemaakt dat het om een fysieke locatie gaat.
31.	Advies: als essentie van moedig duidelijk wordt uit antwoord, dan goedkeuren.
32.	-
33.	Advies: bij tweede deel van antwoord alleen punten toekennen bij tweefronten oorlog of omschrijving hiervan. Opmerking: vraag wel vanuit West-Europees perspectief gesteld.
34.	-
35.	-
36.	-
37.	-
38.	-
39.	-
40.	-
41.	Advies: Punten toekennen bij Amerikanisering i.c.m. goede redentatie. Verder CV volgen.
42.	-
43.	-
44.	Advies: Bij noemen Sovjet-Unie vindt de meerderheid dat hier een punt voor toegekend kan worden, ook zonder benoemen van communisme omdat de implicatie voldoende is. Verder CV volgen. Bij noemen invloed Stalin dek je niet de gehele periode uit de vraag af, dus geen punt toekennen. Opmerking: Vraag mag beter in tijd afgebakend worden, wanneer zijn de resten precies teruggevonden? Opmerking wordt meegenomen.
45.	-
46.	-
47.	-
48.	-